

Irenæus om troens regel

Irenæus (ca. 130-ca. 200) var kristen biskop i Lyon i Gallien. Irenæus forfattede bl.a. skriftet "Mod kætterne" (*Adversus haereses*) vendt mod tidens gnostiske vranglære. Desuden forfattede han omkring 190 et mindre skrift "Bevis for den apostolske forkyndelse", hvorfra nedenstående uddrag stammer. Dette skrift indeholdt en sammenfatning af kristentroens indhold til brug ved oplæringen af dåbskandidater.

For at vi nu ikke skal lide sligt [besmittelse af vranglære], skal vi holde troens regel¹ urokket og opfylde Guds bud, idet vi tror Gud og frygter ham, da han er Herre, og elsker ham, da han er Fader. [...] Da nu troen er vor genløsnings evigværende opholder, så er det nødvendigt og værd at anvende megen pleje på den, for at vi kan vinde den sande indsigt i det værende. Nu er det troen, der virker dette i os, således som de ældste, apostlenes disciple, har overleveret os. Fremfor alt underviser den os i at betænke, at vi har modtaget dåben til syndernes forladelse i navnet Gud Faders, og i navnet Jesu Kristi, den kødblevne og døde og opstandne Guds søns, og i Guds hellige ånd; og at denne dåb er seglet på det evige liv og genfødslen i Gud. [...]

Og dette er vor tros regel og bygningens grundvold og fastheden i vandel: Gud, Fader, uskabt, som ikke kan bæres, usynlig, én Gud, skaber af alt; det er vor tros allerførste punkt. Men det andet punkt er Guds ord, Guds søn, Kristus Jesus vor herre, der blev åbenbaret for profeterne efter profetiens form og efter rækkevidden af Faderens råd, ham, ved hvem alt er blevet til; som også ved tidernes ende, for at bringe alt til fuldendelse og sammenfatte alt, er blevet menneske blandt mennesker, synlig og rørlig, for at tilintetgøre døden og åbenbare livet og oprette samfundet mellem Gud og mennesker. Og det tredje punkt er den Helligånd, ved hvem profeterne har profeteret og fædrene har lært de guddommelige ting og de retfærdige blev ført på retfærdighedens vej, og som ved tidernes ende på en ny måde udgød sig over menneskeheden over den hele jord, idet den fornyede mennesket for Gud.

Og derfor går vor genfødsels dåb for sig gennem disse tre punkter, idet Gud fader giver os nåde til genfødslen formedelst sin søn ved den Helligånd. Thi de, der bærer Guds ånd i sig, bliver ført til ordet, det vil sige til sønnen; men sønnen fører dem til Faderen, og Faderen lader dem modtage uforkrænkelighed. Altså kan man ikke uden ånden se Guds ord, og uden sønnen kan man ikke træde faderen nær. [...]

Irenæus *Bevis for den apostolske forkyndelse*: Oversættelse S. A. Becker hos H. Haar o.a.: *Kirkehistoriske Læsestykker. I: Oldtid og Middelalder*. 2. udg. Kbh. (1921) s. 25f.

¹ *Troens regel*: en rettesnor for den rette tro, der uddybes i det følgende. I sit skrift "Mod kætterne" kaldes denne for "Sandhedens regel".